

kritiska eu-fakta

utges av Folkrörelsen Mot till EU | nr 95 | april 2005 | pris 20 kr

DU FÅR TVÅ
FÖR SAMMA PRIS
SOM FÖR EN
SVENSK!

KRITISKA EU-FAKTA

Nummer 95 April 2005

Kritiska EU-fakta ges ut av

Folkförörelsen Nej till EU

Ansvarig utgivare: Eva-Britt Svensson

Redaktör: Gösta Torstensson

Redaktionsutskott:

Thomaz Erixon, Klas Corbelius,

Eva-Britt Svensson, Gösta Torstensson

Redaktionens adress:

Kritiska EU-fakta, c/o Torstensson

Rondovägen 312, 142 41 Skogås

tel: 08-7714379

e-post: gosta.torstensson@comhem.se

Adressändring & prenumeration:

Kritiska EU-fakta

Heurlins Plats 11

413 01 Göteborg

tel: 031-7010177

fax: 031-131603

FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU

Rikskansli & materialkontor:

Heurlins Plats 11,

413 01 Göteborg

tel: 031-7010177

fax: 031-131603

e-post: fneu@algotellet.se

webbadress: www.nejtilleu.se

Prenumeration:

Fyra nummer 100 kr

medlemskap inkl. prenumeration 200 kr

(arbetslösa, pensionärer och

studerande 150 kr, familjer 300 kr) Postgiro

433 02 07-4

Nästa nummer

utkommer i juli 2005

Manusstopp 15 juni 2005

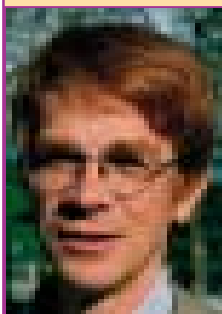
Tryck: Litorapid Media

Göteborg 2005

LEDARE

Fransmännen visar vägen?

Folkomröstningen i Spanien gav inte den skjuts för ett ja till EU-konstitutionen som EU-etablissemangen hade hoppats. Trots generösa EU-bidrag under åren och att den spanska socialistregeringen utnyttjade alla möjliga tricks under en kort och intensiv kampanj för att få folk att rösta ja så gick bara 42 procent till valurnorna, det lägsta deltagandet i ett val sedan Francoregimen. "Segern" på 76 procent innebär således att mindre än en tredjedel av de röstberättigade spanjorerna sade ja till konstitutionen. Särskilt de unga röstade antingen nej eller avstod från att rösta.

Jan-Erik Gustafsson
är ordförande i
Folkförörelsen Nej till EU

Nästa stora bakslag för EU-etablissemangen ser ut att bli folkomröstningen i Frankrike den 29 maj. När president Jacques Chirac för några månader sedan utlyste folkomröstningen syntes ja-sidan gå mot en säker seger. Men i april har ett antal opinionsundersökningar visat att nej-sidan har en tydlig majoritet på 52-55 procent som tänker rösta nej. De senaste månaderna har det franska folket mobiliserats i omfattande sociala protester, demonstrationer och strejker mot den av Raffarinregeringen EU-drivna nedskärningspolitiken för att uppfylla ett otal EU-direktiv och tillfredsställa stabilitetspaktens budgetkrav.

De offentliganställda har i stora skaror tagit till gatorna för att försvara sina lönekrav. Ungdomar i franska gymnasier har tillsammans med ett stort antal lärare över hela landet protesterat mot utbildningsminister Fillons ansträngningar att i enlighet med den EU-dirigerade så kallade Bologna-processen liberalisera det nationella utbildningssystemet. Anställda på det franska "Vattenfall" (EdF) har protesterat mot ökad grad av privatisering i enlighet med EU:s eldirektiv, och över hela landet protesterar borgmästare mot bolagiseringen av posthantering i enlighet med EU:s postdirektiv.

Genom att kritisera Bolkesteins tjänstedirektiv, som bygger på artikel 144 i konstitution, föröker den franska regeringen hindra överströmningen av väljare från ja-sidan till nej-sidan. I Frankrike har det blivit särskilt tydligt att allt fler fransmän uppfattar försämringar i vardagen och

välfärden som dirigerade av EU-politiken.

Inte undra på att EU-etablissemangen räds ett franskt nej. I Europas ledande ekonomitidning Financial Times beskriver kolumnisten Wolfgang Munchau ett franskt nej som "alltför fruktansvärt att tänka på", och en fransk regeringstjänsteman i Bryssel talar om "en fruktansvärd situation". Situationen för ja-kampanjen förbättrades inte efter det socialistpartiets ledare Francois Hollande uppträdde tillsammans med gaullistpartiets kronprins Nicholas Sarkozy på omslaget till Paris-Match 17 mars båda i samma svarta kostym, vit skjorta och slips.

Liksom en majoritet av de socialdemokratiska väljarna i Sverige säger nej till konstitutionen lå tänker mer än 50 procent av socialistväljarna att rösta nej. Stora grupper inom gaullistpartiet arbetar också för ett nej. Konservativa på högerkanten som Philippe de Villier driver kampanj till försvar av franska nationella intressen. Frankrike är ett land med 36.000 kommuner, som alla har en borgmästare. Stora delar av borgmästarorganisationen är engagerade i nej-kampanjen till försvar av kommunal och offentlig service. Den största franska centralorganisationen CGT slöt i februari upp på nej-sidan och uppmanar sina medlemmar att rösta nej till konstitutionen till försvar för den nationella arbetsrätten. Stora delar av socialistpartiets medlemmar på vänsterkanten uppmanar till nej-röstning, då de anser att konstitutionen är alltför "marknadsliberal".

För oss i Sverige gäller det att öka trycket för en folkomröstning även i Sverige. Överlämnandet av de imponerande 120.000 namnen från nätverket folkomröstning.nu med krav på folkomröstning till demokratiministern Jens Orback 22 mars blev en medial framgång. Ministern sade att en folkomröstning inte var aktuell i dagsläget, men tillade att "ingenting är ristat i sten". Det går inte längre att tuga ihjäl EU-konstitutionen, som hittills varit regeringens taktik. I ökande grad går inte längre det svenska folket på alla enfaldiga argument som framförs av det EU-vänliga politikeretablissemangen för att undvika en folkomröstning.

Jan-Erik Gustafsson

En enda nej-röstare

Anna Hedh, kritisk EU-parlamentariker för socialdemokraterna, uttrycker i tidningen Östra Småland sitt missnöje med att hon var den enda i partiet som röstade nej till EU:s konstitution i parlamentet. Hedh anser bland annat att den globala solidariteten, den svenskavälfärden och den svenska arbetsmarknadsmodellen är hotade av den nya konstitutionen: "För mig är kampen för den svenska arbetsmarknadsmodellen och mot att ge mer makt till EU två sidor av samma sak. För makten ska ligga där demokratin är som starkast."

Nej till EU:s alkoholpolitik

Stoppa alkoholflödet över våra gränser. Låt pengarna bli kvar i Sverige. Den som super borde, som förr, betala skadorna via alkoholskatten. Jag vill inte betala via min skattsedel. Säg nej till den alkoholpolitik som EU påtvingar Sverige. Löftesbrytare inom EU och måhän bland svenska politiker som gäspar istället för att säga nej, vakna!

ELLY SUNDLING, Stockholm

Låt folket få bestämma

I debatten får man se olika argument mot en folkomröstning om EU-konstitutionen. Nyligen menade en debattör att man inte skulle få rösta om man inte grundligt studerat hela den långa texten i konstitutionen.

Man kan undra vilka personer som skulle förhöra svenska folket på den texten? Och framför allt; vem skulle utse dessa examinatore? Vilken partipolitisk tillhörighet skulle garantera att examinatoreernas omdöme kunde godkännas? Är förslaget tänkt att genomföras som ett slags student-skrivning? Eller som ett husförhör?

Nej, låt oss ha kvar våra folk-

omröstningar utan muntliga eller skriftliga förhör! En grundlagsändring har alltid ansetts vara en viktig angelägenhet för svenska folket, och det har som bekant fordrats två riksdagsbeslut med ett riksdagsval däremellan för att en grundlag skall ändras. En till viktiga delar helt ny konstitution, som inte var känd vid riksdagsvalet 2002, ska självklart inte accepteras, utan att svenska folket får rösta om den!

THORILD DAHLGREN, Gävle

Demokrati i EU?

I Fahrenheit 9/11 visar Michael Moore hur den amerikanska demokratin kan fungera: inte en enda av de 535 kongressledamöterna hade över huvud taget läst Patriot Act när den antogs av kongressen. Det känns så otänkbart att något liknande skulle kunna hända i Europa, men i tidskriften Time den 7 mars kan man på sida 40 läsa:

"According to one recent

"Socialdemokraterna förr menade dock att en liten inflation fick vi lov att acceptera tillförmån för den offentliga sektorn och arbetslösheten. Jobben var viktigare än en nollprocentig inflation.

Nu är det dock nya tider. Med EMU och den nyliberala ekonomiska politiken sätts inflationsmålet främst. Det finns inget viktigare än en låg inflation och en låg ränta. Det tjänar alla på brukar det heta när politikerna försvarar sina

ekonomiska åtgärder. För att hålla inflationen i schack har vi fått ett utgiftstak för den offentliga sektorn. Vi har fått acceptera att alla inte kan ha ett arbete och framför allt har det inletts en stor privatisering av statlig verksamhet. [...] Den offentliga sektorn vård, skola och omsorg stämplas som tärande något som helst borde skötas av privata intressen."

LOTTA GRÖNING
Norrländska Socialdemokraten

E.U.-wide study, a mere 11% of respondents said they knew what the constitution contains; 56% said they knew little; and 33% said they had never even heard of it."

Kanske dags för Moore att göra en film om demokratin i EU?

KRISTOFFER LARSSON, Enskede

Franska lyckostar

Motståndet mot EU-författningen ökar i Frankrike inför folkomröstningen. Franska lyckostar som får rösta!

Stackars oss svenskar som inte får rösta på grund av vårt fega politiska etablissemang.

STIG ÖSTLUND, Sundsvall

www.robertnyberg.nu

Tyskland och Frankrike fick som de ville på EU-toppmötet

RISKEN FÖR BAKSLAG i den franska folkomröstningen överskuggar allt mer verksamheten i EU.

Som det ser ut i dag kommer franska folket att säga nej till förslaget till EU-konstitutionen. Om så sker inträffar en omskakande politisk katastrof både för president Jacques Chirac och för EU i sin helhet.

Den stora frågan på EU-toppmötet i Bryssel i slutet av mars handlade därför om - och i så fall hur - övriga EU på något sätt kan hjälpa Chirac att vinna omröstningen den 29 maj.

ETT FRANSKT NEJ till EU-grundlagen skulle få oöverskådliga konsekvenser för EU, och toppmötets två stora beslut om stabilitetsspakten och tjänstedirektivet togs båda med en snegling mot den franska opinionen.

I Frankrike har motståndet mot tjänstedirektivet blivit en del av debatten inför folkomröst-

ningen om EU:s nya grundlag.

Jacques Chirac har i mycket fräna ordalag förkastat förslaget. Det antogs enhälligt för drygt ett år sedan av Romano Prodis kommission på initiativ av den holländske kommissionären Frits Bolkestein.

DEN NU HÅRT TRÄNGDA nya Barroso-kommissionen har hamnat i dilemmat att den måste hitta en kompromiss som avdramatiserar förslaget utan att för den skull offra de strategiska ambitionerna att skapa en avreglerad transnationell tjänstemarknad.

I Frankrike har Chiracs hårda attacker på "Bolkestein-direktivet" blivit ett av nej-sidans främsta argument för att det nya EU skulle innebära "ultra-liberalism" och "social dumping".

Tillsammans med Tyskland vägrar därför Frankrike att acceptera förslaget i dess nuvarande form.

Efter toppmötet utropade sig alla till vinnare. Frankrike ansåg sig ha stoppat tjänstedirektivet. EU-kommissionen menade sig ha fått klartecken för samma förslag.

Och EU-ordföranden, Jean-Claude Juncker, slog fast att ingenting förändrats.

– Att säga att vi gjort något dramatiskt är helt enkelt inte sant. Det vi gjort är att låta EU:s lagstiftningsarbete fortsätta, med förbehållet att det inte får leda till social dumpning, sade Juncker efter mötet.

– Ingen krävde att tjänstedirektivet skulle dras tillbaka. Tvärtom ansåg alla att vi behöver öppna marknaden för fri handel med tjänster, underströk kommissionens ordförande, José Manuel Barroso.

SLUTRESULTATET ÄR I alla fall att EU-kommissionen nu ska omarbета sitt tidigare förslag om fri handel med tjänster i EU. Brysselbyråkraterna ombads återkomma med en text som tar hänsyn till "den europeiska sociala modellen".

Tidigast till hösten väntas en omarbetad version kunna presenteras, och sedan väntar nya förhandlingar mellan medlemsländerna och i EU-parlamentet.

Den på förhand mest omstridda frågan för toppmötet gällde reformen av EU:s stabilitetsspekt. Men den avhandlades på bara några minuter eftersom EU:s finansministrar enades om en kompromiss några dagar tidigare.

DET STÖRSTA HINDRET var länge när det skulle gå att bestraffa ett land som inte höll sig till reglerna. Stora länderna som Tyskland och Frankrike tryckte på för långtgående undantag.

De fick som de ville. Undantagen från pakten är så utformade att mäktiga EU-länder som Tyskland och Frankrike har getts frikort, när det gäller deras långvariga offentliga underskott.

Tyskarna får rätt att hänvisa till återföreningen mellan väst och

öst, som inträffade för 15 år sedan.

Fransmännen kan utnyttja att utgifter för "internationell solidaritet" kan läggas utanför – och låta detta gälla en del av försvarsutgifterna.

EN ANNAN FÖRÄNDRING av pakten är att medlemsländerna ska få mer tid på sig att rätta till sina dåliga finanser. I stället för ett år på sig, med möjlighet till ytterligare två års förlängning om något oförutsett tillstöter.

Därefter dröjer det ytterligare ett år innan böter kan utdömas. Allt som allt handlar det därmed om fem år innan böter blir aktuellt.

Medan det tidigare åtminstone fanns en teoretisk möjlighet att få Tyskland och Frankrike bötfällda för sina underskott, så är detta nu helt uteslutet.

TOPPMÖTET AVHANDLADE även Lissabonagendan som syftar till att EU ska bli världens mest konkurrenskraftiga ekonomi 2010. Efter fem års mycket blygsamma resultat har den nya EU-kommissionen under José Manuel Barroso föreslagit en "nystart" för Lissabonprocessen.

I sin strävan att skynda på processen har Barroso-kommissionen tryckt hårt på de ekonomiska frågorna.

Sverige har kämpat för att behålla formuleringarna om tillväxt, jobb, miljö och sociala frågor i nylanseringen av Lissabonstrategin.

TOPPMÖTET STÄLLDE sig i allt väsentligt bakom de förslag som utarbetats av kommissionen och ordförandelandet Luxemburg, men för att alla ska bli nöjda nämns även miljöskydd och social trygghet i sammanhanget.

Efter toppmötet erkände Göran Persson att formuleringarna hålls på en sådan nivå att även hans politiska motståndare kan läsa in det som de vill se.

GÖSTA TORSTENSSON

José Manuel Barroso och Jean-Claude Juncker

Anthony Coughlan

EU-konstitutionen öppnar för en federal statsbildning

ANTHONY COUGHLAN är professor emeritus vid Trinity College Dublin. Han är verksam i National Platform Ireland, en organisation som vill verka för minskad EU-makt, och han är en av de mest framträdande irländska kritiker-
na av EU-konstitutionen.

– EU-konstitutionen ersätter medlemsländernas egna konstitutioner och blir den juridiska grunden för EU-länderna. EU-konstitutionen blir en del av vår egen konstitution och den kan inte ändras utan godkännande av andra länder. Det är det mest betydande steget någonsin i den europeiska integrationens sextioåriga historia, när det gäller strävan mot en europeisk stat, konstaterar Anthony Coughlan.

– **INTE PÅ NÅGOT** område ger konstitutionen permanent undantag för vad som kan ställas under EU-kontroll. Det enda område av betydelse där makten kommer att ligga kvar hos medlemsländerna är rätten att beskatta, men även där öppnar konstitutionen för en sådan möjlighet.

Anthony Coughlan menar att EU-konstitutionen öppnar för en europeisk federal statsbildning.

– Om konstitutionen ratificeras, så kommer EU:s medlemsländer att i konstitutionell och juridisk mening bli provinser i en europeisk federal stat. Den natio-

nella demokratin, suveräniteten och det politiska oberoendet överges när länderna formellt accepterar att underordna sig en större enhet.

– De som kraftigast har argumenterat för konstitutionen, som Frankrikes och Belgiens premiärministrar, har varit mycket öppna i den frågan. I ett tidigt utkast från framtidskonventets stod det också uttryckligen att unionen skulle utöva sina befogenheter "på federal grund". Ordet federal ströks dock, eftersom man befärade att det skulle hindra ratifiering i en del medlemsländer. Nu talas det om att unionen ska utöva sina befogenheter enligt "gemenskapsmetoden". Det är det federala sättet, även om man inte använder just de orden, säger Anthony Coughlan.

– **DET GÅR ATT GÖRA** EU till en stat, men det är inte möjligt för den staten att ha en demokratisk bas. Skälet är att demokrati förutsätter ett demos (folk), som väljer sina representanter och som därmed får legitimitet. Men det finns inte något europeiskt demos annat än i statistisk mening, och det kan heller inte skapas genom att exempelvis ge EU-parlamentet mer makt. Jag tror inte att demokrati är möjlig på europeisk nivå.

GÖSTA TORSTENSSON

Danska nej-sidan på frammarsch inför folkomröstningen

MEDETT HALVÅR kvar till folkomröstningen, är det danska motståndet mot EU:s nya konstitution på frammarsch. Enligt en undersökning publicerad i affärstidningen Børsen, har stödet för nej-sidan ökat med drygt fem procent på två månader.

I mätningen uppger 27,6 procent av de tillfrågade att de tänker rösta nej i folkomröstningen den 27 september. I mars och februari hade 23,4 respektive 22,3 procent den uppfattningen.

Ja-sidan har visserligen alltjämt ett försprång – 38 procent uppger i dag att de tänker rösta ja – men gruppen "tveksamma" har krympt till 34,3 procent. Och framför allt politiker som är aktiva i kampanjen emot konstitutionen, utgår från att andelen nejsägare kommer att fortsätta att öka i takt med att folkomröstningen närmare sig.

SAMTIDIGT MED andelen nej-röster växer också antalet kampanjorganisationer på den politiska vänsterkanten.

I december 2004 fattade en majoritet av Socialistisk Folkepartis (SF) medlemmar beslut om att säga ja till konstitutionen. En tredjedel av medlemmarna röstade dock nej och det har hela tiden funnits en stark kritik mot beslutet.

Folketingsledamöterna Morten Hormann och Kresten Touborg kommer nu att aktivt delta i nej-kampanjen inför folkomröstningen och de har också tagit initiativ till organisationen "Socialister mod Traktatet".

"Avsikten är att det ska vara ett forum för motståndet mot fördraget. I första hand för sympatisörer till SF, men gärna också för bredare vänsterkretsar", säger Hormann.

Strax efter bildandet av "Socialister mod Traktatet" lanserades "Udfordring Europa", en organisation som enligt egen uppgift "är emot nationalism och högervridning". Sedan tidigare finns även tankesmedjan "Ny Agen-

da", som även den är emot konstitutionen och "EU:s nyliberala politik".

De båda senare organisationerna är resultat av en politisk splittning av Junibevegelsen som har traskat alltför långt ut på högerkanten, enligt avhopparna. Bland dem märks Drude Dahlerup, Niels I Meyer och Tine Pertou Mach.

Drude Dahlerup

"Udfordring Europa" har medlemmer från socialdemokraterna, SF, Enhedslisten, Minoritetspartiet, Junibevegelsen, partilösa och Attac-rörelsen.

ATT STATSMINISTER Anders Fogh Rasmussen anser att den danska folkomröstningen ska genomföras även om de franska och holländska väljarna dessförinnan säger nej till konstitutionen, har mött starka reaktioner bland nej-sidans företrädare.

– Rent juridiskt är det givetvis möjligt, men det skulle vara närmast surrealistiskt att låta danskarna folkomrösta om en författning som redan har avvisats i exempelvis Frankrike, säger Ole Krarup från Folkebevægelsen mod EU.

Kritikerna pekar på att konstitutionen måste godkännas i samtliga medlemsländer för att kunna träda i kraft. De menar att hela ratificeringsprocessen avstannar om ett land säger nej, i synnerhet om det är frågan om ett så betydelsefullt EU-land som Frankrike.

GÖSTA TORSTENSSON

Franska protester hot mot EU-konstitutionen

UTEBLIVEN POST, INSTÄLLDA läkarbesök, stängda skolor och strejker inom tågtrafiken. Frankrike är i uppror. Sedan årsskiftet har upprepade protester och strejker genomförts över hela landet. Inte bara inom den statliga sektorn utan också på en del håll på den privata sidan.

Inom postsektorn handlar det om missnöje med vad de anställda ser som en kommande privatisering av det franska postverket. På järnvägarna råder missnöje med nedskärningen som kostar 3.600 anställda jobbet. De statliga tjänstemännen klagar på sänkta löner och på att de som går i pension inte längre ersätts.

Inom sjukvårdssektorn växer missnöjet med ett nytt reformförslag. Det går bland annat ut på att fransmännen får vänja sig vid att inte gå till en specialist direkt utan att först ha en remiss från en allmänläkare. Och fransmännen ser också ut att bli tvungna att välja sin husläkare vilket upprör en stor del av läkarkåren.

REGERINGEN HAR dessutom börjat luckra upp 35-timmarsveckan. Det handlar framför allt om att öka flexibiliteten i arbetslivet och att åter öka arbetsgivarnas möjligheter att ta ut ökad övertid. Efter reformen får privatanställda rätt att mot höjd lön förlänga sin arbetade tid med högst 220 timmar per år.

Men den franska regeringen rör sig i minerad terräng. Den senaste tidens strejker tycks inte innebära slutet. Enligt franska tidningar väntar nya strejker under våren. Fortsatta sociala konflikter kan komma att blanda sig i debatten inför den stundande folkomröstningen om EU:s nya konstitution.

Frankrike är ett av många EU-länder som kommer att hålla en folkomröstning om EU-konstitu-

tionen. Den 29 maj ska fransmännen rösta.

”De europeiska väljarna kommer att godkänna den nya EU-konstitutionen när de inser dess förtjänster.” Det sade Frankrikes president Jacques Chirac efter det att det franska parlamentet hade godkänt den lagändring som möjliggör en folkomröstning.

Beslutet om författningsändringen fattades av nationalförsamlingen och senaten vid en gemensam session i slottet i Versailles. 730 ledamöter röstade för lagändringen, 66 röstade emot och 96 avstod från att rösta.

SÅVÄL DET KONSERVATIVA regeringspartiet UMP som det oppositionella socialistpartiet står bakom den nya EU-konstitutionen. På nej-sidan återfinns kommunistpartiet, en rad vänsterpartier,

den största landsorganisationen CGT, dessutom betydande minoriteter inom socialistpartiet och gröna, som båda hållit medlemsomröstning i frågan. Den nationalistiska högern och Le Pens Nationella front är också motståndare till den nya EU-konstitutionen.

KOMMUNISTPARTIETS parlamentsledamöter röstade nej till författningsändringen. De anser att konstitutionen banar väg för ”ett ultraliberal Europa”.

”Europa har förlorat riktningen. Vi måste säga nej för att Europa ska återfå sin betydelse – sociala framsteg, demokrati och fred”, sade ledaren för kommunistpartiet, Marie-Georges Buffet, efter omröstningen.

I takt med att folkomröstningen om EU:s nya konstitution närmar sig förefaller det franska le-

darskapet allt nervösare. Såväl premiärminister Jean-Pierre Raffarin som centralbankschefen Christian Noyer befarar att väljarna kommer att utnyttja folkomröstningen för att protestera mot regeringen.

ENLIGT EN OPINIONSmätning publicerad i Journal du Dimanche den 6 februari, har 46 procent av de tillfrågade ännu inte bestämt sig för hur de ska rösta. 25 procent svarar att de kommer att rösta ja och 20 procent att de tänker rösta nej. De som tänker rösta nej anger som skäl att Frankrike håller på att bli för marknadsliberalt, den ekonomiska och sociala situationen i landet och debatten om Turkiets EU-medlemskap.

Väljare kan helt enkelt säga nej till EU-konstitutionen därför att de är motståndare till den borger-

www.folkomrostning.nu

Varför kan Frankrike rösta men inte vi?

liga regeringens antisociala och ekonomiskt misslyckade politik.

När Frankrikes största fackförening, CGT, med stor majoritet nyligen beslutade att avvisa EU-konstitutionen, var det också med motiveringen att den befäster den liberala marknadsekonomi på bekostnad av sociala prioriteringar. Efter omröstningen manade också CGT:s generalsekreterare, Marie-George Buffet, de franska arbetarna till "mobilisering mot den liberala politiken och att använda folkomröstningen för att kräva en annan politik i Frankrike och Europa".

DEN FRANSKA REGERINGEN har nu förklarat sig beredd att tillmötesgå fackföreningarnas krav på löneökningar. Regeringens omsvängning i frågan ses som ett försök att undvika ett nej i folkomröstningen om EU:s nya konstitution.

Den 13 mars meddelade premiärminister Raffarin att löneförhandlingarna med statstjänstemännen ska återupptas. Beskedet kom efter det att flera omfattande strejker hade lamslagit flyg- och järnvägstrafiken. Samtidigt hade minst 600.000 arbetare demonstrerat mot planerade minskningar av de offentliga utgifterna.

"Raffarin är uppenbarligen orolig för att missnöjet ska leda till att folk säger nej till konstitutionen i folkomröstningen den 29 maj. Men frågan är om det räcker med en procents löneökning för att lugna opinionen", säger den politiska analytikern Mariette Sineau till Reuters

FACKFÖRENINGARNA HAR välkomnat regeringens reträtt, men flera bedömare anser att eftergifterna snarast kan komma att leda till ökade krav. Det gäller inte minst den omfattande kritiken mot att luckra upp 35-timmarsveckan.

Också Turkiets EU-medlemskap och EU:s tjänstedirektiv anses kunna påverka resultatet i folkomröstningen om konstitutionen, men i de frågorna har regeringen valt en annan taktik. När det gäller Turkiet har president Chirac banat väg för en separat folkomröstning och i frågan om tjänstedirektivet har regeringen själv riktat skarp kritik mot det liggande förslaget.

GÖSTA TORSTENSSON

Frankrike har president Chirac bestämt datum för folkomröstning om nya EU-konstitutionen. Det blir den 29 maj. Spanien folkomröstade också för en tid sedan, och Storbritannien står näst på tur. Före oktober 2006 måste det bli. Men svenska folket får inte rösta. Det är en fråga som "inte lämpar sig för folkomröstning", säger flera politiker. Den är "så komplicerad".

Skulle alltså svenska folket vara mer korkade än andra europeiska folk? Och inte kunna urskilja viktiga och oviktiga delar? Skulle vi brista i läskunnighet och tolkningsförmåga, där spanjorer och fransmän självklart får chans att avge ett omdöme?

Det är inte utan man förundras en aning över den svenska överhetens inställning.

Inte för att EU-konstitutionen är lätt att begripa sig på. Långt därifrån. Bara omfånget är anmärkningsvärt. De flesta länders konstitutioner är skrivna i sten, med ett omfång på en handfull sidor. Så att alla ska vara säkra på vad som gäller. Den här konstitutionen är i stället 15 gånger längre än genomsnittet.

Och allt det viktiga står i den tredje, ekonomiska avdelningen, och i bilagorna. Det är där det framgår hur texterna ska tolkas.

Det är också därför så många fackliga krafter i Frankrike och resten av Europa med tiden ställer sig alltmer skeptiska. Vilken klok människa skulle skriva under ett kontrakt med 50 sidor finslita undantag och regler? frågar de sarkastiskt.

Partierna i Frankrike är splittrade i frågan, men alltför

av de fackliga organisationerna går ut och rekommenderar sina medlemmar att rösta nej.

Senast ut var CGT, den dominerande fackföreningen, oberoende radikal. Med röstsiffrorna 82 mot 18 procent ställde de sig bakom nej-kampanjen. Trots att den sympatiske unge ordföranden Bernard Thibault ville avstå från att ta ställning. Han hade så när själv åkt ut på öronen, men klängde sig kvar med ett nödrop.

Tidigare har statstjänstemännen i CDFN röstat nej, med siffrorna 83 mot 27, och Force Ouvrière – den tredje stora fackföreningsrörelsen – ställde sig också bakom nej-kampanjen. Ett Saco-förbund, CGC, har meddelat att de kommer att stödja nejsidan, om inte Frankrike får igenom dramatiska förändringar.

I skrivande stund är det bara socialistiska CFDT som röstat för ett ja till konstitutionen, men de flesta fackföreningar hade årsmöten först i mars. Öron över det fackliga motståndet sprider sig

inom etablissemangen.

Den fackliga kritiken går huvudsakligen ut på att förslaget är "nyliberalt och negativt för alla löneanställda" och "potentiellt ödeläggande för sociala rättigheter och hela den offentliga sektorn". Facket kallade också till en alleuropeisk kraftmätning i Bryssel den 19 mars.

Den viktigaste fackliga invändningen handlar om det så kallade tjänstedirektivet, som öppnar för en stor rättslöshet för fackföreningarna i Europa. Svenska Byggnads har i Vaxholm just fått uppleva detta. Hade EU-konstitutionen gällt, hade Byggnads dragits inför EU-domstolen. Nu kunde de fortfarande vinna.

Men det här är givetvis för "komplicerade" frågor för den svenska fackföreningsrörelsen att hantera?

MARGARETA NORLIN
författare och debattör

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

Konstitutionen – ett manifest för nyliberalism

"JAG VÄXTE UPP med hoppet om Europa som ett verktyg för solidaritet. Men vi har blivit förråd-
da", skriver den belgiske Oxfam-aktivisten Raoul Marc Jennar i *Europé – la trahison des élites*, som av *Le Monde Diplomatique* utnämns till Årets Bok 2004.

Inledningsvis citeras den här-omåret bortgångne franske sociologen Pierre Bordieus pregnanta sammanfattning av EU:s hyckleri: "EU säger inte vad det gör och gör inte vad det säger."

Inte minst gäller detta EU:s agerande inom WTO. Trots stundtals u-landsvänlig retorik har EU ställt inte mindre än 109 krav om "liberalisering" till fatti-

ga länder, till exempel att Chile skall avskaffa en regel som kräver att 85 procent av de anställda i utlandsägda företag skall vara chilensare och att Egypten skall slopa sina offentliga monopol för vatten, energi, transporter och byggande.

Jennar hävdar att EU är ännu mer aggressivt än USA när det gäller att gynna sina egna företags intressen!

MEN DET HANDLAR inte bara om EU:s relation till u-länderna. Med förslaget till EU-författning, menar Jennar, "blir de europeiska folken underställda ett EU som fullständigt ansluter sig till den

nyliberala globaliseringens syften". Ett exempel är "rätten till arbete" som finns inskriven i de flesta EU-länders egna konstitutioner. Nu föreslås att EU-författningen skall garantera "rätten att arbeta", vilket är något helt annat.

JENNA GER MÄNGDER av liknande exempel. Och konstaterar: "Marknadens absoluta överhöghet blir inte längre en sak för väljarna att ta ställning till. Det blir hädanefter en del av EU:s regelverk. Något som inte får diskuteras."

EU-författningen handlar inte, som normala författningar, om

politikens spelregler, utan också om politikens innehåll. Jennar utropar förtvivlat: "Det är inte en konstitution, det är ett manifest för nyliberalism!"

DET REELLT EXISTERANDE EU har inte särskilt många likheter med diverse vänsterdrömmar om EU som en progressiv motvikt mot USA.

EU-författningen låser läger för årtionden framöver. Därför uppmanar Jennar alla progressiva människor att rösta nej i kommande folkomröstningar, precis som för övrigt också franska Attac gör.

PER GAHRTON

Nej-seger är möjlig i Holland

HOLLAND HAR INGEN tradition att folkomrösta. Den senaste hölls 1801, så en särskild lag fick stiftas av parlamentets andra kam-
mare för att göra folkomröstningen möjlig, säger Erik Wesselius från *Corporate Europe Observatory* och aktiv i nej-kampanjen.

Folkomröstningen är inte bindande, men politikerna har lovat att följa resultatet om mer än 30 procent går och röstar. Det är inte lätt att spå utfallet, men flera opinionsundersökningar fram till mitten av april antyder att en nej-seger är möjlig.

NÄR DETTA SKRIVS är det 51 dagar kvar till folkomröstningen, och jämfört med i Frankrike har debatten knappt börjat. De flesta traditionella partierna är för konstitutionen som de tre regeringspartierna liberaler (VVD), kristdemokrater (CDA) och D66 (liberaldemokrater), men även socialdemokraterna (PvdA) och den gröna vänstern. Nej-sidan består av ett par små konservativa partier, de populistiska högerlistorna *Lijst Pim Fortuyn* och *Lijst Wilders* och på vänsterkanten det socialistiska partiet.

Ett betydande antal medlemmar i socialdemokraterna och

Erik Wesselius

den gröna vänstern (mer än 30 procent är emot konstitutionen), men till skillnad från Frankrike har detta ännu inte återspeglats i debatten.

DET FINNS EN oberoende valkommission som har formulerat folkomröstningsfrågan "Är du för eller emot att Holland godkänner fördraget för upprättande av en konstitution för Europa". Kommissionen skall också fördela 400.000 euro till vardera ja- och nej-sidan samt 200.000 euro till så kallade neutrala projekt, över 300 sådana projekt har det ansöks för.

Erik Wesselius säger att ett av de största problemen är att medel

för kampanjer ännu inte delats ut, och nämner att till skillnad från Frankrike är mycket få debatter planerade under april.

Erik verkar i Kommittén för Nej till konstitutionen, som består av en mindre grupp av progressiva individer som har tidigare arbetat med EU-kritiska aktiviteter till exempel inför Amsterdampömmötet 1997. Kommittén har mötts regelbundet sedan början av 2004.

– DET HAR VISAT sig omöjligt att få till en allians av medborgarorganisationer, så vi vet att vi kommer att vara beroende av en mindre grupp av engagerade individer under slutkampanjen säger Erik Wesselius.

Mot denna bakgrund har kommittén valt att formulera välgrundad kritik av konstitutionen från progressiva utgångspunkter. I januari publicerade en 32-sidors läsebok om konstitutionen och i slutet av april kommer en bok med kritiska artiklar finnas att köpa.

TILL FÖRVÅNING FÖR kommittén så uppfattas den av många som "den" holländska nej-kampanjen. Kommittén hade förväntat sig, berättar Erik, att de populistiska

högerpartierna skulle dominera debatten, men så har inte hittills varit fallet, och Erik tror att kommittén kan behålla initiativet.

– Åtminstone är det inte längre möjligt för ja-kampanjen att stämpla nej-sidan som bestående av ett antal främlingsfientliga högerpopulister.

Erik återkommer till att den politiska situationen i Frankrike är annorlunda, där politiker från de flesta partier nu är engagerade i konstitutionsdebatten. I Frankrike tillhör också breda gräsrotsorganisationer som *Attac* nej-sidan, vilket inte är fallet i Holland.

MEN NEJ-SIDANS framryckningar i Frankrike har börjat oroa regeringen, som fruktar ett nej ett par dagar före den holländska folkomröstningen.

Erik Wesselius återkommer till att det är svårt att spå utgången i Holland, men det är helt klart att ett nej i Frankrike kommer att göra att fler röstar nej även i Holland.

– Om det blir ett nej både i Holland och Frankrike är det svårt att se hur konstitutionen överhuvudtaget ska kunna accepteras, avslutar Erik Wesselius.

JAN-ERIK GUSTAFSSON

Transports ordförande Per Winberg:

– Jag önskar att vi lämnar EU

SVENSKA TRANSPORT arbetareförbundet, som är det tredje största fackförbundet inom LO, har agerat väldigt aktivt i EU-frågan. Först på nej-sidan inför första folkomröstningen, sedan i EMU-kampanjen och nu för en folkomröstning om EU:s nya grundlag.

Vad är skälen till att ni har lagt ner så stor kraft på EU-frågorna?

– Vi är ett förbund med väldigt många internationella anknytningspunkter. Vår konkurrenssituation försämras med helt öppna gränser. Det har bara gynnat kapitalet. De använder sig av löneskillnader och anställningsvillor som konkurrensfaktorer, säger Per Winberg, Transports ordförande.

– När det nu drabbar byggin-
dustrin börjar plötsligt LO in-
tressera sig. Men den här utveck-
lingen har vi slagits mot i ett tju-
gotal år när det gäller gränsöver-
skridande trafik. Om man öpp-
nar upp ännu mer kommer det
att bli enorma problem med att
bevaka våra kollektivavtal och vår
välfärdsstruktur. Jag tycker att
alla våra argument har besannats
i efterhand av detta inträde i EU.

HAR NI SAMMA problem med
lönedumpning som Byggnads
och Metall?

– Ja. När det var femton län-
der i EU var vi någorlunda kon-
kurrenskraftiga mot Frankrike,
Tyskland, Holland och Belgien.
Men i förhållande till Portugal,
Spanien och Grekland finns inte
samma konkurrensförutsättning-
ar. Svenska företag etablerar sig i
de här länderna och sätter greker
eller portugiser i bilarna som kör
till Sverige och tillbaka på deras
avtal, och tar samtidigt arbetstill-
fällena från svenska företag med
helt andra lönevillkor.

– Nu har de öppnat upp Est-
land, Lettland och Litauen. Det
går inte att konkurrera mot dem.

Per Winberg

Trettio mil från Sverige har vi lö-
ner som ligger ungefär i nivå med
vad Kina har.

SKULLE DU VILJA ha långvariga
undantagsregler?

– Ja, det var det vi krävde när
det gällde de nya länderna för vi
såg att nu blir det rena katastro-
fen. Men det sa ju LO, regering-
en och socialdemokratiska partiet
nej till. Nu fick vi i och för sig
LO med på ett slags kravlista
som skulle kunna tas i anspråk,
men man känner att det rinner ut
i sanden.

Tjänstedirektivet ingår väl
också i EU:s strävan, även om
det ligger på is för närvarande?

– Ja, tjänste- och hamndirekti-
vet, där hade vi en jättekamp.
Det blev förlikningsprocess, men
ingen förlikning. Och då föll ju
förslaget. Men EU-kommission-
en har ett nytt hamndirektiv på
gång. De ger sig inte.

– När det gäller tjänstedirekti-
vet gjorde vi faktiskt en gemen-
sam uppvaktning hos EU-kom-
missionen med bevakningsbran-
schen i Sverige, som man får be-
trakta som seriösa. Det fuskas
inte med villkor och kollektivav-
tal. Nu sker det en etablering av
allsköns konstiga bevakningsbo-
lag. Från Hells Angels till folk
som är arbetslösa, som tar på sig

att stå utanför en port. Sådant
finns det till exempel i USA, där
de för 25-30 kronor i timmen
står utanför någon port i säckiga,
skräpiga och smutsiga kläder för
att öppna dörren. De tillhör be-
vakningen. Sânt har vi inte i
Sverige. EU-kommissionen har
synsättet att vi måste sätta nivå-
erna på minsta möjliga nivå. Det
innebär kravlöshet, avreglering,
liberalisering och att låta kapita-
let bestämma.

FÖR ETT PAR månader sedan sa
Byggnads ordförande Hans Tilly,
att om inte hoten mot kollektiv-
avtalen undanröjdes, så ifrågasat-
te han EU-medlemskapet.

– Det förvånar mig att han sa
det, han var ju en av förespråkar-
na för EMU-inträdet. Men det är
väl bra att de vaknar till. Detta
medlemskap är ett stort fiasko,

och en stor hämsko för svensk ar-
betarrörelse. Jag kan inte se att vi
gjort något genom EU-medlem-
skapet, ur arbetarrörelseperspek-
tiv, som vi inte kunde ha gjort ge-
nom att stå utanför.

TROD DU ATT det är möjligt att
lämna EU och återupprätta det
nationella självbestämmandet
och demokratin?

– Ja, det tror jag. Just nu anser
jag att det är önskvärt. Eftersom
jag inte kan se att Sverige, och de
som jag företräder och svensk ar-
betarrörelse företräder, fått några
förtjänster av detta. Det har varit
uppoffringar och försämringar
hittills, så jag kan inte säga annat
än att det är önskvärt att samar-
betet bryter ihop. Jag har en
känsla av att tiden talar för vår
sak.

LARS-IVAR JUNTTI

BILD:LARS-ERIK HÅKANSSON

www.nejtilleu.se

Folkomröstning kan ställas in

Om de franska väljarna säger nej till EU-konstitutionen i folkomröstningen den 29 maj, kan den brittiska Labour-regeringen komma att avlysa den egna folkomröstningen i frågan. Det antydde den brittiske premiärministern Tony Blair den 18 april.

Vid en presskonferens i London – under den pågående kampanjen inför valet den 5 maj – sade Blair visserligen att han förutsätter att det blir en brittisk folkomröstning "oavsett utgången i andra länder". Men han uteslöt inte att folkomröstningen avlyses.

Portugal röstar i december

Portugals nye premiärminister José Socrates meddelade den 12 mars att han siktar på att hålla folkomröstning i december om EU:s nya författning.

Helst skulle han se att folkomröstningen hölls samtidigt som Portugal går till kommunalval, sade socialistedaren Socrates i sitt installationstal i samband med att han avlade sin ämbetsed.

För att en gemensam valdag ska kunna bli verklighet måste emellertid en ändring i Portugals författning genomföras.

Svenskarna vill rösta

En majoritet av Sveriges befolkning vill att EU:s nya konstitution ska underställas en folkomröstning. Det visar en undersökning som Sifo har utfört på uppdrag av SvT:s Rapport.

Enligt undersökningen vill 58 procent att frågan avgörs i en folkomröstning. Bara 32 procent föredrar att frågan avgörs i riksdagen, medan övriga är osäkra eller svarar "vet ej".

Riksdagens majoritet har beslutat att det är just riksdagen som ska fatta beslut om EU-konstitutionen. 84 procent av riksdagsledamöterna anser att frågan inte ska avgöras i en folkomröst-

ning. Enligt Sifo-mätningen stöds den uppfattningen bara av 32 procent av väljarna.

Socialdemokraterna och de borgerliga riksdagspartierna har förkastat folkomröstning. Men bara bland folkparti- och moderatväljare finns en majoritet emot folkomröstning.

Mot rökning men för tobak

EU-kommissionen satsar 650 miljoner kronor i fyra år på en kampanj mot rökning. Bland annat på reklam i teve och på bio. Kommissionen vill att fler länder inför rökförbud på offentliga platser och på restauranger.

Samtidigt kvitterar EU:s tobaksodlare årligen ut 9.000 miljoner kronor i EU-stöd.

Livsmedelsjobb flyttar ut

EU:s utvidgning ger svenskarna billigare mat enligt Jordbruksverket.

Men det finns en baksida. Livsmedelsjobb är på väg att flytta ut. Snart får vi köpa svenskt kött som styckats i Polen.

– Den danska köttindustrin har redan flyttat mycket av sin styckning till bland annat Polen på grund av löneläget. Den utvecklingen kommer hit också, säger Håkan Loxbo, utredare på Jordbruksverket, till TT.

Island på väg in i EU?

Det regerande isländska Framstegspartiet vill inleda medlemskapsförhandlingar med EU redan under den här mandatperioden. På partiets hemsida finns ett utkast till nytt partiprogram, enligt vilket resultatet av förhandlingarna med EU ska bli föremål för en folkomröstning våren 2007, samtidigt med nästa val till det isländska parlamentet, alltinget. Det är första gången Framstegspartiet, eller Framsoknarflokkin som det heter på isländska, så entydigt föreslår förhandlingar med EU.

EU-kommissionen attackerar de arb

"DET CENTRALA ÄR att inte lämna någon ostörd som arbetslös", förklarade finansminister Bosse Ringholm i december 2000. Det var ett eko från 1900-talets början.

Ingen beslutsfattare lämnar längre landets "bidragstagare" ostörda. Ledarskribenter och politiker larmar om en tilltagande "understödsagaranda". Från moderater och folkpartister kommer förslag om bidragsinskränkningar och tvångsarbeten, medan regeringen utreder vidare åtgärder att lägga fram när nästa val är avklarat.

JON WEMAN SKILDRAR livet i "åtgärdslandet" i en reportageserie i Arbetaren - glädjen i att för nådepengar plocka skräp och utföra andra tjänster åt någon entreprenör i branschen. Aktivitetsgarantin, Agan, var ett genombrott, förklarar en företrädare för Svenskt Näringsliv. Det gäller att "göra arbetslösheten till en heltidssysselsättning" och slussa över de långtidsarbetslösa till socialen. Där ska de – under hot om indraget understöd - tilldelas "en roll i de lokala produktionssystemen – hos företag, kommuner

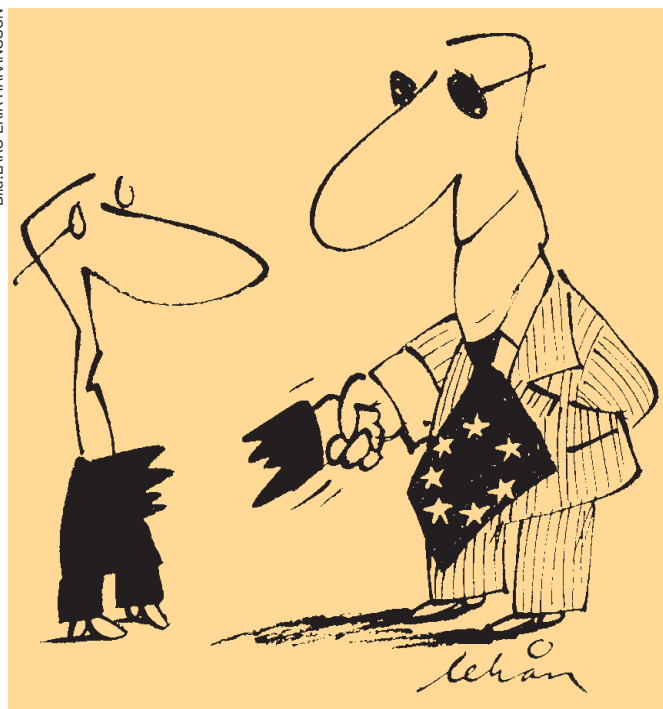
och föreningar".

En utvärdering från Ams, som Jon Weman citerar, visar att deltagande i Agan inte ökar den enskildes chanser att få reguljärt arbete. Men programmet har en avskräckande verkan – rädslan för Aktivitetsgarantin förväntas framkalla "ett högre utflöde till arbete bland icke-deltagarna".

DET PÅMINNER OM de nödhjälpsarbeten för arbetslösa som fackföreningarna och socialdemokratin en gång avskaffade. Det hade varit billigare att dela ut kontant understöd, berättar historikern Lena Eriksson i sin avhandling om 1920-talets "arbetslinje". Men de arbetslösa förutsattes vara lata och försupna. Mot ringa ersättning tvingades de därför att bygga vägar och gräva diken med de enklaste verktyg. Arbetarklassen skulle tuktas och dess anspråk på löner och anställningsvillkor skruvas ner.

Under några årtionden talade politikerna om "full sysselsättning", men de keynesianska ambitionerna är numera avvecklade. Idag gäller det i stället, som den inflytelserika direktörsklubben European Round Table of Indu-

BILD: LARS-ERIK HÅKANSSON

Arbetslösa

trialists uttrycker det, att "öka medvetenheten ... om *det individuella ansvaret* för arbetslösheten i allmänhet och i det enskilda fallet".

KOMMISSIONEN I BRYSEL har alltsedan Jacques Delors vitbok om sysselsättningen från 1993 lekt med tanken att skapa en lagproduktiv tjänstesektor vid sidan om de högeffektiva exportkoncernerna.

Offentlig service är det inte tal om. Sådant ska det tvärtom sparas på.

Det handlar i stället om en förslummad del av marknaden för arbetskraft, det som i diskussionerna i direktörsklubbarna kallas "den informella sektorn", en gråzon vid sidan om de reguljära jobben där "hushållsnära tjänster" och andra sysslor ska utföras i billiga och flexibla former.

Denna lösning förutsätter att den enskilda människan tar sitt individuella ansvar för arbetslösheten. Hon måste skruva ner sina anspråk på löner och anställningsvillkor.

DET FORDRAS, SOM EU-kommissionen formulerade det 1995, "en spridning av lönerna på löneskalans nedre del". En sådan anpassning till marknadsekonomins realiteter är emellertid svår att åstadkomma om folk har hyggliga inkomster tryggade genom a-kassan och andra socialförsäkringar.

Därför förordar ämbetsmännen i Bryssel, liksom deras kollegor runtom i unionens metropoler, "en översyn av de sociala bidragssystemen som fungerar som ett underförstått golv för lönerna".

Det är förklaringen till det pågående larmet kring de arbetslösa, långtidssjukskrivna och förtidspensionerade. Ingen med tillstymmelse till arbetskraft ska ostörd kunna leva på socialförsäkringarna. Den som fruktar åtgärdslandet får bjuda ut sig till underpris.

MIKAEL NYBERG

KRÖNIKA

Har alla glömt parollen om arbete åt alla?

Första maj närmar sig, arbetarrörelsens internationella högtidsdag som vi har firat i över 100 år. För drygt ett år sedan fick jag en förfrågan från socialdemokraterna i Borlänge, om jag ville ställa upp och tala på första maj. Självklart tackade jag ja med glädje. Att få möjligheten att tala i en sådan genuin arbetarrörelsemiljö kan man knappast tacka nej till.

Nu, med en knapp månad kvar, är det hög tid att börja skriva på talet.

Jag kommer ihåg från min aktiva tid, när andra skrev vad jag skulle säga, att man började med en internationell utblick. Vad ska jag ta upp i min internationella inledning?

Självklart EU. Det gäller, har jag förstått, att protestera mot det så kallade tjänstedirektivet och värna rätten att teckna kollektivavtal. Ska vi alltså protestera mot EU som partiet bara för tio år sedan tyckte var så bra att vi skulle bli medlemmar?

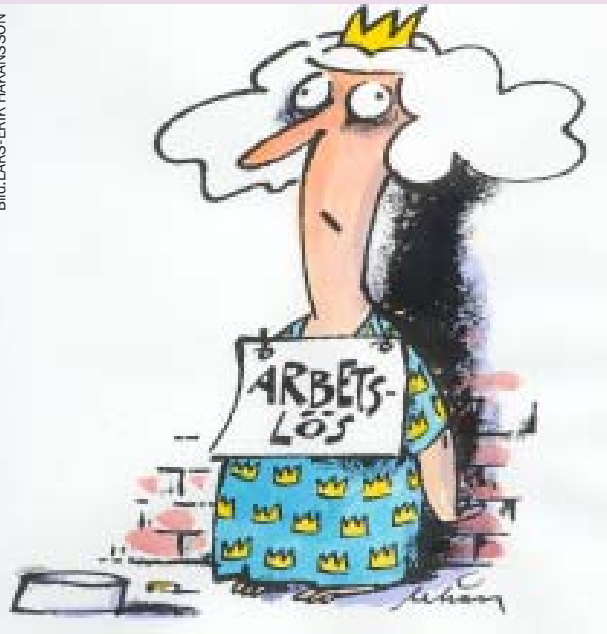
Rätten att teckna kollektivavtal trodde jag att farfar och morfar hade klarat av för nära 100 år sedan.

Det är lätt att bli ironisk – men alla kommer väl ihåg hur bra allt skulle bli med ett svenskt ja till EU.

Vi skulle ha kvar bestämmelserna i en rad frågor på nationell nivå. Till exempel skulle vi själva bestämma över alkoholpolitiken. Och hur blev det med detta?

Tyvärr kommer det att gå samma väg när det gäller tjänstedirektivet. Vänta bara tills folkomröstningarna om EU:s nya grundlag i en rad

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

länder (dock inte Sverige där frågan ska avgöras av den synnerligen positiva riksdagen) är avklarade. Då blir det andra bullar.

Det är skönt att vi i en folkomröstning fick säga nej till ett medlemskap i EMU, så att vi slipper dras in i det spektakel som vi har kunnat höra om på radio och läsa om i tidningarna.

Nej, jag hoppar över det internationella avsnittet och går direkt på inrikespolitiken.

Vad är då den viktigaste inrikespolitiska frågan? Självklart arbetslösheten!

Arbetarrörelsens pionjärer gick ut i demonstrationer för full sysselsättning eller arbete åt alla. Är det kravet bortglömt? Det verkar som om fyra procents arbetslöshet tycks vara målet. Gäller detta mål även i Borlänge?

För ganska många år sedan hette folkpartiledaren Bertil Ohlin. Han var också professor i nationalekonomi. Han hävdade bestämt, trots starka protester från

socialdemokrater, att fyra procents arbetslöshet var nödvändig för att hålla inflationen under kontroll.

Nej, jag ger upp. Det kanske är lika bra att berätta om hur det var på den gamla goda tiden när fackföreningsrörelsen tog strid med partiet och regeringen inför risken av att arbetslösheten skulle närma sig två procent. Men det är ju snart 20 år sedan och vi lever tydligen med helt andra politiska värderingar idag. Men demonstrera ska jag, mot en dålig politik!

STIG MALM
f.d. ordförande i LO

Brysselbyråkraterna angriper fackliga rättigheter

FÖR EN TID SEDAN tvingades det lettiska byggföretaget Laval un Partneri packa ihop och åka hem utan att slutföra det omskrivna skolbygget i Vaxholm. Blockaden från LO-förbundet Byggnads och ytterligare åtta fackförbund omöjliggjorde en fortsättning.

Men det innebär inte att Vaxholmskonflikten är till ända. Striden mellan Laval un Partneri och Byggnads rullar vidare i Arbetsdomstolen – och kanske så småningom i EU-domstolen. I konfliktens centrum står Lex Britannia.

FACKFÖRENINGARNA HAR idag rätt att begära svenska kollektivavtal när utländska företag med egna anställda utför arbete i Sverige. Detta gäller även om företaget är bundet av avtal från hemlandet. Och om det är nödvändigt har facket rätt, med stöd av den så kallade Lex Britannia,

att ta till stridsåtgärder för att sätta kraft bakom orden.

Den 14 juli 1988 anlöpte fartyget M/S Britannia Skandiamhamnen i Göteborg. Det gick under cypriotisk flagg och hade filippinsk besättning som arbetade för slavlöner. Sjöfolksförbundet lade en nyanställningsblockad mot fartyget och Transportarbetareförbundet en sympati-blockad mot lastning och lossning för att få ett så kallat ITF-avtal.

ARBETSDOMSTOLEN förklarade stridsåtgärderna otillåtna. De ombordvarande sjömännen hade redan kollektivavtal. Effekterna av domen, Britanniadomen, var att svenska fackföreningar inte kunde vidta stridsåtgärder för att undantränga utländska kollektivavtal med sämre villkor.

I praktiken innebar domen att utländska företag skulle kunna

komma till Sverige och dumpa lönerna här med avtal som de tecknat i sina hemländer, så kallad social dumping. I det här fallet gällde det ett filippinskt slavlöneavtal mot ett ITF-avtal med rimliga anställningsvillkor för de anställda.

Vissa effekter av denna negativa dom, undanröjde den socialdemokratiska regeringen genom ett tillägg till MBL, den så kallade Lex Britannia 1991. Paragraf 42 i MBL gjorde det nu tillåtet för en svensk fackförening att ta till stridsåtgärder för att få till stånd ett svenskt kollektivavtal med en utländsk arbetsgivare som redan har tecknat ett kollektivavtal med sämre villkor för de anställda.

SOM EN AV GRUNDERNA i Laval un Partneris talan mot Byggnadsarbetareförbundet och Elektrikerförbundet anges att Lex Britannia strider mot EU-rätten.

– Skitprat. Man rör ihop flera saker. Lex Britannia handlar om rätten till fackliga stridsåtgärder och fackliga stridsåtgärder råder inte EU över, utan det gör medlemsstaterna själva, säger LO:s avtalssekreterare Erland Olausson.

Men Tore Sigeman, professor vid Uppsala universitet, anser att Lex Britannia skulle kunna vara i fara vid en rättslig prövning.

I VAXHOLMSFALLET HAR inväntats att företaget redan har ett kollektivavtal med en lettisk fackförening.

Dömer man enbart efter svensk lagtext är detta inget hinder mot att svenska fackföreningar tar till stridsåtgärder för att undantränga det lettiska avtalet. Lex Britannia tillåter nämligen stridsåtgärder mot en utländsk arbetsgivare i det läget, trots att en svensk arbetsgivare med ett redan gällande avtal skulle vara skyddad mot att hans avtal undan-

trängs helt.

Meningen med Byggnads blockad tycks vara att helt undantränga det lettiska avtalet. EU-rättens förbud mot olika behandling av utländska och inhemska företag gör det diskutabelt om det är tillåtet, anser Tore Sigeman.

KONFLIKTRÄTTEN BETRAKTAS som en nationell angelägenhet, något EU inte ska syssla med, menar LO:s Erland Olausson. Hur kan det då vara diskutabelt om svenska Lex Britannia står sig vid en prövning?

– Det är ett argument som kan anföras. Men det finns inget hinder mot att EU-domstolen prövar Lex Britannia. I EU-rätten ska visserligen inte införas regler om stridsåtgärder men frågan är om ämnet därmed helt undantas också från rättsliga prövningar i domstolen, säger Tore Sigeman.

Det skulle inte vara första gången EU-byråkratin angriper fackliga rättigheter med den inre marknaden som förevändning. För några år sedan ingrep EU-kommissionen mot en konflikt i Helsingfors hamn.

De finska hamnarbetarna vägrade godta att estniska arbetare arbetade i hamnen med estniska löner. De finska arbetarna satte den estniska båten i blockad och vann fallet i finsk domstol. Men EU-kommissionen skrev till de finska myndigheterna och ansåg att de åtgärderna stred mot den fria rörligheten mellan Estland och Finland som redan då fanns avtalad mellan länderna.

OM INTE LEX BRITANNIA skulle vara tillåten skulle Sverige tvingas att byta system på arbetsmarknaden. Då skulle vilket taskigt avtal som helst gälla i Sverige utan att fackföreningarna skulle kunna göra motstånd. I alla fall inte med legala medel.

GÖSTA TORSTENSSON

BILD: LARS-ERIK HANSSON

Stöd tidningsfonden! Pg. 603 95 78-7

EU rustar för militära strider

DE STRIDSGRUPPER SOM ingår i EU:s så kallade snabbinsatsstyrka ska inte enbart användas för fredsbevarande uppgifter. De ska också – vilket namnet anger – kunna sättas in i strid. Det antyder Natos generalsekreterare, Jaap de Hoop Scheffer, i en intervju i den spanska dagstidningen El Pais (10 mars).

”Varför skapar EU stridsgrupper? Det är inte enbart för att återuppbbygga ett land. För att åstadkomma fred, kan stridshandlingar vara nödvändiga. När EU sätter upp stridsgrupper och Nato en snabbinsatsstyrka, så ska vi inte utgå från att EU står för den mjuka linjen och Nato den hårda”, säger Scheffer.

BESLUTET OM STRIDSGRUPPerna fattades av EU:s försvarsministrar i maj 2004. EU ska år 2007 ha upprättat 13 stridsgrupper (battle groups) om vardera 1.500 soldater. De ska stå i roterande beredskap, så att två av dem ständigt kan skickas ut med 5-10 dagars varsel, vid ”krishantering” var som helst i världen. Grupperna ska kunna genomföra samtliga så kallade Petersbergsuppgifter samt de uppgifter som anges i EU:s säkerhetsstrategi, till exempel av-

rustningsoperationer och stöd till tredjeland i kampen mot terrorism.

Sverige kommer tillsammans med Finland – och eventuellt även Norge – att svara för en stridsgrupp. Sverige kommer att ställa upp med 900 soldater och Finland har lovat bidra med 300. Den nordiska stridsgruppen kommer dock att vara operativ först 2008.

NÅGOT MANDAT FRÅN FN krävs inte när EU ska operera militärt. Det har den svenska regeringen tidigare krävt. Men redan i november förra året började försvarsminister Leni Björklund att vackla. I en intervju i Dagens Nyheter sade hon att ”det kan finnas undantagssituationer då humanitära skäl talar för att man ska göra en intervention trots att FN:s säkerhetsråd inte givit sitt klartecken till det”.

Utrikesminister Laila Freivalds tog ytterligare ett steg mitt under tsunamikatastrofen. I vissa situationer måste EU överväga att skicka iväg trupper utan FN-mandat, skrev hon i Helsingin Sanomat tillsammans med sin finske kollega Erkki Tuomioja.

GÖSTA TORSTENSSON

Starkt stöd för svensk modell

Det finns ett starkt stöd för den svenska kollektivavtalsmodellen, enligt LO-förbundet Seko som låtit Sifo fråga 1.000 personer. Nästan 80 procent tycker att det ska vara otillåtet att arbetstagare från andra EU-länder arbetar med sämre villkor än svenska.

Seko har också låtit Sifo fråga om inställningen till stridsåtgärder mot företag från andra EU-länder. Närmare 7 av 10 tycker att det ska vara möjligt att vidta åtgärder.

Undersökningen visar att det finns stöd för LO-förbundet Byggnads blockad mot det lettiska företaget i Vaxholm, konstaterar Sekos ordförande Janne Rudén.

Grekiskt ja till EU-författning

Parlamentet i Aten godkände den 19 april EU:s författning med rösterna 268 mot 17. Därmed blev Grekland det sjätte landet att ratificera den nya konstitutionen.

– Vi hoppas att alla EU-länder kommer att agera på liknande sätt så att EU snart uppnår det mål som satts upp, kommenterade premiärminister Kostas Karamanlis.

Kd-distrikt för folkomröstning

Också kristdemokraterna i Östergötland ställer sig bakom kravet på en folkomröstning om EU:s nya konstitution. Vid distriktsstämmen i Skänninge den 19 mars röstade en majoritet för att det nya fördraget ska underställas en folkomröstning. Därmed har sex kristdemokratiska partidistrikt uttalat sig för en folkomröstning.

Partiets linje är att frågan ska avgöras av riksdagen, men enligt tidigare opinionsmätningar vill omkring 60 procent av de kristdemokratiska väljarna ha en folkomröstning.

Hittills har kristdemokraterna

i Bohuslän, Norra Älvsborgs län, Uppsala län, Jämtlands län, Sörmlands län och Östergötlands län uttalat sig för en folkomröstning om EU-konstitutionen.

Slovaker jobbar för tio kronor

Arbetare från Slovakien jobbar på Volvos Torslandafabrik i Göteborg för mindre än tio kronor i timman. De jobbar tio till tolv timmar per dag sju dagar i veckan.

Slovakerna är anställda av ett slovakiskt företag som i sin tur har anlitats av ett tyskt företag som är en av Volvos huvudleverantörer för ombyggnaden av fabriken.

– Det här är en konsekvens av den fria rörligheten inom EU, säger Christer Gustafsson, presschef på Volvo Personvagnar, till TT.

EU-frågorna byter departement

Den 4 april fördes ansvaret för samordningen av EU-frågor över från utrikesdepartementet till statsrådsberedningen. Redan i regeringsförklaringen hösten 2004 sade statsminister Göran Persson att ansvaret för EU-frågor skulle övertas av statsrådsberedningen. Frågor som rör EU:s utvidgning kommer dock att ligga kvar hos utrikesdepartementet.

I statsrådsberedningen kommer EU-frågorna att hanteras av ett nyinrättat kansli – EU-kansliet – med omkring 25 anställda tjänstemän. Till chef för det nya samordningskansliet planerar regeringen att utse Magnus Robach, departementsråd och nu chef för utrikesdepartementets EU-enhet.

Sedan den 1 januari är vice statsminister Bosse Ringholm också samordningsminister för EU-frågor.

Lars Danielsson är ansvarig statssekreterare för EU-frågor och EU-samordningsfrågor inom statsrådsberedningen.

| folkrörelsen nej till eu |

Nej-sidan trappar upp motståndet

MOTSTÅNDARNA TILL EU:S nya konstitution trappar upp sin verksamhet. För en tid sedan publicerade nätverket The European No Campaign ett brev i flera europeiska tidningar. I brevet kräver de bland annat folkomröstning i samtliga EU-länder.

The European No Campaign, som inledde sitt arbete i slutet av oktober förra året, är en tvärpolitisk organisation med huvudsäte i London. Där återfinns personer från näringsliv och fackföreningar samt företrädare för en rad politiska partier och organisationer i ett drygt dussintal av EU:s medlemsländer.

Från Sverige deltar företrädare för framför allt Junilistan men även miljöpartiets EU-parlamentariker Carl Schlyter och den socialdemokratiska riksdagsledamoten Sören Wibe.

NÄTVERKET FINANSIERAS till betydande del av brittiska företag och leds av Thomas Rupp. Rupp är tysk näringslivsjournalist och var tidigare talesman för det numera nedlagda nätverket European Referendum Campaign. Man delar också lokaler med den brittiska kampanjorganisationen Vote No, den mest välorganiserade och bäst finansierade av de europeiska organisationer som är aktiva i

frågan.

The European No Campaign är inte emot EU. I sin programförklaring säger man sig tvärtom att vara "övertygade om EU-medlemskapet". Men man anser att konstitutionen inte infriar de förhoppningar om ett reformerat EU som fanns inför framtidskonventets arbete och kräver att den ska underställas en folkomröstning.

Man menar också att "det vore ett misstag av Europas eliter att genomföra en ökad integration utan ett omfattande mandat från Europas folk".

I brevet ställer The European No Campaign tre krav:

- ♦ En folkomröstning om konstitutionen ska hållas i varje EU-land.
- ♦ De nationella regeringarna och valmyndigheterna ska se till att mediebevakningen inför folkomröstningarna är balanserad och att ja-sidan inte gynnas ekonomiskt med allmänna medel.
- ♦ Regeringarna ska respektera ett nej i en folkomröstning och avvisa konstitutionen.

Hittills har åtta länder fattat beslut om att hålla folkomröstning om EU-konstitutionen. Ytterligare ett par länder kommer sannolikt att följa efter.

GÖSTA TORSTENSSON

Junilistan lockar var femte väljare

VARANNAN SVENSK TYCKER att Junilistan ska ställa upp i nästa riksdagsval. Närmare var femte väljare kan också tänka sig att rösta på partiet. Det framgår av en opinionsmätning som Junilistan har låtit göra.

Enligt mätningen svarar 50 procent av de tillfrågade ja på frågan "Tycker du att Junilistan ska ställa upp i riksdagsvalet 2006?". På frågan "Skulle du kunna tänka dig att rösta på Junilistan om det vore val i dag?", svarar 19 procent ja och 62 procent nej. 19 procent svarar "vet ej".

I VALET TILL EU-parlamentet i juni 2004, fick den då nybildade Junilistan 14 procent av rösterna och därmed tre mandat i parlamentet. Partiet betecknar sig som en "demokratisk vakthund" i EU-parlamentet och säger sig ar-

beta för att "motverka denna ständiga överföring av makt från Sveriges riksdag till EU:s institutioner". Man kräver också folkomröstning i Sverige om den nya EU-konstitutionen.

LARS WOLLIN, EN AV Junilistans grundare och företrädare i EU-parlamentet, säger nu att man visserligen inte gett upp hoppet om en folkomröstning, men att det ser mörkt ut.

– Det verkar inte bli någon folkomröstning, konstaterar han.

Därmed ökar motivationen för Junilistan att ställa upp i riksdagsvalet påföljande höst.

– Om vi blir helt överkörda av de etablerade partierna måste vi ju helt enkelt ställa upp. Vi kan inte bara acceptera att partier som inte har folkets mandat i EU-frågor bestämmer.

EU-kritiker i s vill ha intern omröstning

DEN SOCIALDEMOKRATISKA partistyrelsen säger nej till en folkomröstning om EU-konstitutionen, men nu förbereder EU-kritiska socialdemokrater en namninsamling för att få till stånd en intern omröstning i frågan.

"Om vi samlar in 7.000 partimedlemmar under en uppmärksamhet om att ha en medlemsomröstning om detta, måste en sådan genomföras. Den kan visa att våra medlemmar vill ha en folkomröstning och då måste partiet ändra ståndpunkt", säger Sören Wibe, riksdagsledamot och ordförande i Nätverket socialdemokratiska EU-kritiker, till Sveriges Radios Eko-redaktion.

EU-kritikerna tänker använda sig av en paragraf i partistadgarna som anger att om minst fem procent av medlemmarna - för närvarande drygt 7.000 - vill ha en omröstning i en fråga, är partistyrelsen skyldig att genomföra en sådan.

ENLIGT WIBE KAN namninsamlingen komma att inledas den 1 maj, men han utesluter inte att man i stället väljer att avvakta den franska folkomröstningen den 29 maj.

Lyckas man samla in ett tillräckligt antal namn, är partiledningen skyldig att hörsamma kravet på en intern omröstning.

www.nejtilleu.se

BILD: ERIK HÅKANSSON

EU-konstitutionen inför euron bakvägen

SVENSKA FOLKET SADE i folkomröstningen 2003 nej till EU:s valuta - euron - och svenska folket sade därmed också nej till att delta fullt ut i EU:s ekonomiska och monetära union - EMU.

Sverige är inte ensamt om att välja att ha en egen valuta bland EU-länderna; detta gäller även Danmark och Storbritannien. Det finns dock stora skillnader mellan Sverige å ena sidan och Danmark och Storbritannien å den andra.

I den konvergensrapport som Europeiska centralbanken givit ut för 2004 beskrivs hur Danmark och Storbritannien har en särskild ställning, som innebär att de inte behöver gå med i euron förrän de själva meddelar sin avsikt att införa den.

Vad gäller Sverige står det i rapporten att "Sverige [har] ett undantag men inte någon särskild ställning när det gäller deltagande i etapp tre av EMU. *Sverige är därmed skyldigt enligt fördraget att införa euron* (min kurs.), vilket innebär att landet måste sträva efter att uppfylla samtliga konvergenskriterier".

Nej-sidan som vann folkomröstningen krävde av regering och riksdag att skulle se till att få till ett juridiskt giltigt undantag efter det svenska folkets nej till EMU. Det politiska och ekonomiska etablissemangen har dock inte lyft ett finger för att göra något åt detta. De hoppas kunna tiga ihjäl hela saken.

I förslaget till ny grundlag för

EU står det klart uttalat i artikel 8 att "Unionens valuta skall vara euron.". Förslaget till EU-grundlag innebär också ytterligare steg mot att bli en statsbildning - Europas förenta stater.

Många länder inom EU har beslutat om att ha folkomröstning om förslaget till EU-grundlag. En majoritet i svenska riksdagen anser dock att förslaget till EU-grundlag inte är en fråga för folket, utan den ska förbehållas riksdagsledamöterna. Om det är så att denna majoritet av Sveriges riksdagsledamöter väljer att fatta beslut om att godta förslaget till EU-grundlag är det ytterligare risk att euron och EMU genomförs fullt ut.

DÄRFÖR ÄR DET OERHÖRT viktigt att kräva att vi får en folkomröstning om förslaget till ny grundlag för EU. Finns inte ens möjligheten för folket att avstyra förslaget till EU-grundlag så införs euron och EMU med stor säkerhet trots folkets nej i folkomröstningen 2003. Då har EU-anshängarnas kupp lyckats; de har fått en EU-stat med egen valuta, där ländernas suveränitet försvinner.

I artikel 6 i förslaget till EU-grundlag står det nämligen: "Konstitutionen och den rätt som antas av unionens institutioner genom utövandet av de befogenheter som den har tilldelats skall ha företräde framför medlemsstaternas rätt."

UNO KENSTAM, Nässjö

Vi vill folkomrösta om EU-grundlagen

58 PROCENT AV SVENSKA folket vill folkomrösta om EU:s nya grundlag. 32 procent är emot och 10 procent vet ej. Detta enligt Sifo:s undersökning 18 februari. Detta visar att allt fler inser vad som håller på att ske inom EU och därför vill värna Sveriges framtid som självständig nation med lagar och förordningar, välfärden, och hela samhällsbyggnaden sedan Gustav Vasas tid.

Men någon folkomröstning ska inte tillåtas enligt Göran Persson och de borgerliga partierna, samt deras anhang av etablerade och välslutade. Dessa, och alla andra, ska veta att riksdagen varken har mandat eller beslutsrätt, när öppningsorden i den svenska grundlagen lyder: "All offentlig makt utgår från folket." Även ordet demokrati betyder folkstyre, folkvälde.

Nuvarande riksdagsledamöter är inte heller valda för att med ett enkelt riksdagsbeslut påverka en grundlagsfråga med sådan historisk förändring som gäller hela

svenska folkets framtid. Detta därför att förslaget till konstitution och ny grundlag var helt okänt när dagens riksdag valdes. Även om frågan varit känd före riksdagsvalet, skulle riksdagen ändå inte haft fullmakt att överlåta makten och landets självständighet.

Om detta skriver Sören Wibe, riksdagsledamot (s). Att inte i något val underställa väljarna denna fråga vore utmanande mot de principer på vilka vårt statsskick grundas.

ALLT DETTA BEVISAR att en folkomröstning måste ske om EU:s grundlagsfråga ska avgöras före valet till riksdagen 2006.

Att Spanien röstade ja till grundlagen är inte så konstigt när det är en av de största bidragstarna. Av avgiften till EU, som är 6 591 000 000 euro, får de tillbaka 13 616 000 000 euro, 206 procent åter.

Portugal får tillbaka 231 procent av sin avgift till EU.

THURE LUNDSTRÖM, Skellefteå

**Bli medlem i
Folkrörelsen!
200 kr pg
433 02 07-4**

Posttidning B

Avsändare:
Kritiska EU-fakta
Heurlins Plats 11
413 01 Göteborg

galleriet/LARS-ERIK HÅKANSSON

